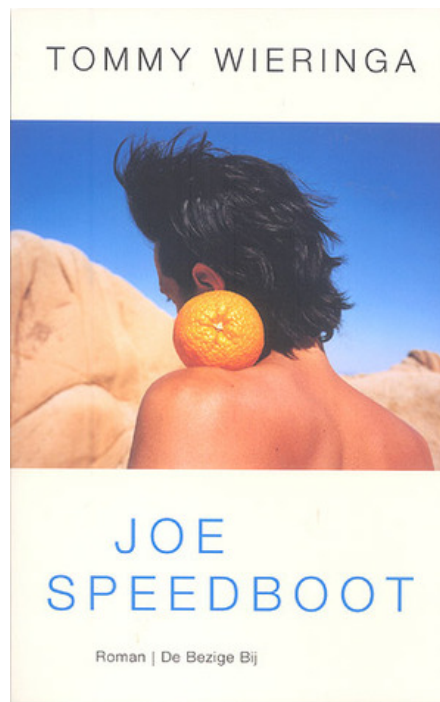

Joe Speedboot

Tommy Wieringa

Download now

Read Online ➞

Joe Speedboot

Tommy Wieringa

Joe Speedboot Tommy Wieringa

Joe Speedboot is een roman over liefde en rivaliteit, over een verlosser zonder belofte en een heroïsche odyssee. Het toont het lot van nieuwkomers in een Nederlands dorp, waar de last van het onverwerkte verleden op de inwoners drukt. De tragikomische maalstroom van gebeurtenissen geeft het ingeslapen dorp een onverwachte dynamiek waar het niet meer van zal herstellen. Tommy Wieringa schreef met Joe Speedboot een gedreven, aanstekelijke ontwikkelingsroman, met een hoofdrol voor de mateloze verbeeldingskracht van één man. Fransje Hermans, de verteller van het verhaal, is na een ongeluk invalide geraakt en heeft voorgoed zijn spraakvermogen verloren. Hij is de zelfbenoemde chroniqueur van het dorp Lomark. Zijn fascinatie voor de nieuweling Joe Speedboot is grenzeloos: Joe Speedboot, de jongen die zijn eigen naam gekozen heeft en op zijn vijftiende al bommenlegger, vliegtuigbouwer en bewegingsfilosoof is. Nauwgezet observeert Fransje hoe nog een nieuwkomer de natuurlijke orde van het dorp komt verstoren: Joe's stiefvader Papa Afrika, een zachtaardige Nubiër met gazellenogen die een kleine scheepswerf begint op de oever van de Rijn. Dan verschijnt de geheimzinnige Picolien Jane, een beeldschone Zuid-Afrikaanse, aan wie Fransje zijn kronieken opdraagt en voor wie levenslange vriendschappen op het spel worden gezet. In haar komen alle verhalen samen, met noodlottige gevolgen. Op originele wijze en met speels vernuft, toont Tommy Wieringa de loop van een geschiedenis, waarin niemand aan zijn bestemming ontkomt.

Joe Speedboot Details

Date : Published July 1st 2005 by De Bezige Bij

ISBN : 9789023414339

Author : Tommy Wieringa

Format : Paperback 315 pages

Genre : Fiction, European Literature, Dutch Literature, Literature

 [Download Joe Speedboot ...pdf](#)

 [Read Online Joe Speedboot ...pdf](#)

Download and Read Free Online Joe Speedboot Tommy Wieringa

From Reader Review Joe Speedboot for online ebook

Tom says

A wonderful debut book by one of my favourite Dutch authors. 'Joe Speedboot' (don't let the silly name talk you out of reading this one) is essentially a book about movement, but also about what brings people together and drives them apart again. Not only that, but it is also a sheer joy to read; stylistically wild, funny and exciting. In short, 'Joe Speedboot' is one of those rare Dutch books that deserves the word 'memorable'.

Wieringa constructs the town of Lomark, a very normal Dutch town with some very special inhabitants. Disabled narrator Fransje, who goes around town in a wheelchair, and the charismatic Joe Speedboot, a young boy who is constantly experimenting with bombs, airplanes and other sorts of mechanics. The less said about the plot, the better, is always my creed. It should be sufficient to say that Wieringa has a knack for creating complex and unique characters, which are slightly surreal but entirely plausible.

The real star of the show is probably the narration, though. Wieringa does extremely well, and it was a pleasure to see that same humor that made 'Caesarion' so admirable for me return in this book. So by all means, do read 'Joe Speedboot'. It is a brilliant Bildungsroman, with loads of memorable moments and a daring but brilliant ending. Thank you, Tommy Wieringa.

Kate says

I read the last half of this book on the train from Paris to The Hague, and it was so absorbing that I managed to block out the weirdo on stimulants across from me, and the guy who swayed to the sound of the music that came leaking out of his massive earphones kitty corner to me.

This book's in Dutch, written in a page-turning kind of way. I found that I cared about the characters and their fates and cringed whenever bad things happened to them. The narrator is a teenager in a wheelchair who can't speak, and whose main working body parts are his mind and his right arm. Joe Speedboot is his friend who leads him out of his very small life, and into the fast-paced world of tournament armwrestling, a subject the author actually made me care about.

This would make a good film.

Desirée says

Joe Speedboot van Tommy Wieringa is een verplicht boek op de boekenplank van mijn opleiding. Dat is dan ook de enige reden dat ik het heb uitgelezen want ik kwam er moeilijk doorheen.

Er gebeurt weinig, je volgt de gedachtegang van een in zichzelf gekeerde puber en later volwassen man. Een duidelijke lijn in het verhaal is me niet duidelijk, het is gewoon een levensloop zonder al te veel spanning. Er komen wel veel thema's aan bod en er zitten leuke dingen in zoals de verwijzingen naar het samoeraiboek.

Waarom anderen dit boek zo hoog waarderen kan ik misschien nog wel indenken maar ik houdt niet van

Wieringa's schrijfstijl. Het zal dus sterk van persoonlijke smaak afhangen of je dit boek op je leeslijst wilt zetten.

Shannon (Giraffe Days) says

When Frankie Hermans wakes from a 220-day-long coma, one of the first things he hears about is the new arrival of another boy, Joe Speedboat. Joe arrived noisily: his father crashed the car into the lounge room of the small town's most eminent family and died instantly, while Joe's mother and little sister India were in the back seat; and he continues to make an impact. Home-made bomb explosions have been laid at Joe's feet, and the townspeople are hung up over the twelve-year-old's strange name. No one in the Netherlands has a name like *Joe Speedboat*!

As Frankie slowly regains the use of one arm and is well enough to go back to school, he's put back a year to make up and finds himself in Joe's class. Unable to speak, he forms a silent fourth in a group of friends surrounding Joe's charismatic yet oddly detached leadership. Christoff, who was watching TV when Joe's father crashed into his house, and Engel, the last child in a family that has seen everyone else killed by freak accidents and WWII bombings, help Joe build an aeroplane so they can see if pretty P.J.'s mother really does go nude in her backyard.

As the boys grow older, each one lusting after P.J., Frankie's arm gets stronger and stronger while he silently observes and writes down the goings-on of the town. But soon they'll graduate from high school and go off to university - leaving Frankie alone. Only Joe comes back, and he has a plan to make money and glory from Frankie's biggest asset, his powerfully strong arm.

If we break it down to its most simplistic structure, fiction comes in two kinds: plot-driven stories and character-driven stories. I did say simplistic. *Joe Speedboat* is the latter kind, and it does mean certain expectations: you expect a lazy kind of story but peopled with larger-than-life characters. You expect a kind of revelatory experience, where characters learn and grow and become self-aware (or not), where their personalities and subtle characteristics are cleverly and artfully arrayed, or hidden, awaiting our study. Where their daily struggles and achievements, their mistakes and friendships and pettiness are the most riveting thing. Think *Lolita*, for example. (Not that such books can't, and don't, also have plot; I mean that the main point of the novel is the characters rather than the action.)

I think you see where I'm going with this. For a hugely character-driven novel, with almost no plot (making it hard to summarise), it's hugely disappointing. The book caught my eye in the bookshop, and I read the first chapter on the spot and was instantly caught. But while Frankie's voice is so strong and entertaining early on, it quickly subsides into a rather boring description of non-events. The title character, Joe, is held up like a hero in Frankie's eyes, even when he blows off half his hand putting together a bomb in the boy's toilets at school. Joe does a few daring things, has a few strong opinions, but is ultimately a forgettable character. And as the protagonist (since Frankie is confined to a wheelchair and doesn't even *react* to things, let alone act), Joe's barely tapped into. He's described as a man who's not about progress, but *motion* - it's ironic then that the story, and even Joe, are practically stagnant in their motionlessness.

I did find the last quarter of the book more interesting, with P.J.'s disturbing story adding a dark edge to the novel, poor Engel's fate was tragi-comic, the arm wrestling was interesting and I loved the cross-Europe to Egypt race Joe takes part in with a *bulldozer* - quite fun - but even these side stories were tinged with mediocrity. It was also hard to keep track of time, and there seemed to be many inconsistencies in the plot

that resulted in confusion and distraction.

The character I liked the most was Mahfouz, or "Papa Africa", Joe's mother's new husband whom she brought back from a holiday in Egypt. He was familiar to me because I sympathised with his disjointedness, his lack of belonging, a quiet regret even. Frankie knew him well, and that's perhaps why he was able to convey Mahfouz's feelings so well without actually saying anything. On a side note though, one of the inconsistencies relates to language: Mahfouz spoke only a handful of Dutch words, and it was unlikely Frankie knew Arabic - so how did Mahfouz tell him all those stories?

I wanted to like this book a great deal more than I did. It became a slow slog that struggled to hold my interest, and only the last part that I mentioned before really saved it. I wanted a character-driven story, I wanted a cast of the familiar and unfamiliar; not a clichéd story of small-town people - there are plenty of those around - but something new and original. It aims high but is as restricted to Frankie's wheelchair as Frankie's poor broken body is. Generally, the decision to observe a charismatic character from an "ordinary" point of view - in this case, Frankie's - can work well. Maybe because you need that exterior perspective in order to *tell* that someone is charismatic. But Frankie, in a sense, failed Joe - or Joe was much smaller in "real life" than in Frankie's mind.

There's also nothing particularly *Dutch* about this story. I like to read books set in other countries, written by non-Anglo authors, but honestly this could have been small-town-anywhere. It might help people get into the story because it has such a familiar feel, but for me it was disappointing. I'm not the kind of person that thinks this is just a sign that we're all alike, all ordinary and mediocre and there's no real variation in our culture - that globalisation and "progress" has ruined our uniqueness. I think that's rubbish, and I'm always searching for books that really bring their settings alive in a way I can feel and taste and hear. Translated by an American and published by a British publisher, it had a weird mix of American and British words and spelling, but I learnt nothing new about these people, their country or culture from this book. Perhaps the only thing noticeably Dutch was the reference to dykes and flooding.

It's not a fair criticism by any means, because I've noticed it about Australian books as well. The only country whose authors take such pride in establishing their setting with strong cultural ties and use local diction etc. is America. When you read *To Kill a Mockingbird*, for example, you're really reading a piece of America. You couldn't uproot the story and set it somewhere else. There are, sadly, few books set in my own country that speak that strongly to the country itself, its culture and social values, its history and landscape and so on. *Eucalyptus* did, which is maybe why the Canadian book club group were so confused and alienated by it: "I had trouble picturing it. Are there really *trees* and *greenery* and *grass* in Australia? I thought it was all dust and desert and drought?" Yes and *The Thorn Birds* didn't really help with that. When I read the YA book, *Does My Head Look Big in This?*, I was shocked and dismayed at how the US publisher, Scholastic, had stripped it of anything identifiably Australian (except for the city's name) - it could have been set anywhere, really. You won't learn anything about the country from *that* book.

But I digress. On the cover (which is a very nice cover), is the line: "He wasn't so much a special guy as a force that was freed." Sadly, from reading this story that is ostensibly about Joe but which isn't really about anyone at all, you'd never know it. Joe was so inscrutable (through Frankie's aka the author's perspective) that he was almost boring. I struggled to care about any of them, and sometimes Frankie was so in-the-background I forgot he was even there. A shame, after such a promising beginning, that it only managed to struggle onto its knees in the last third.

Johanna says

THANK THE HEAVENS I FINALLY FINISHED IT.

clears throat

Okay, so a lot of people recommended this to me and I honestly do not understand why. I struggled reading this SO much. The first half I just found boring as hell, and after that it did pick up but I still kinda hated it. I suppose a lot of praise for this book is because the narrator is disabled, which, you know, GREAT! Diversity! Except I fucking despise his character. And I mean sure, very noble to have a disabled protagonist but other than that this book is full of racist and sexist bullshit. Like there's not really any explicit racism, but every single character of colour is described as being exotic and otherworldly, and then the oh-so-desirable, exotically beautiful South-African girl is still somehow blonde and white? But she has the good-old African hindquarters, of course.

And don't even get me started about the way women are written in this book. The female characters in this book are portrayed as prizes. As beautiful little treasure that the dudes can be angsty about not possessing. And not because, in fact, women aren't fucking possessions, but because, on most occasions, they are already somebody else's possession. At one point in this book, the protagonists love interest is LITERALLY referred to as an object.

So this had me eyerolling all the way through, but then it got even worse when this book started dealing with rape and abuse in one of the most gross and insensitive ways I've experienced in fiction. I'm talking ridicule, slut-shaming and full-blown victim-blaming, among others by the protagonist, and although there is one character who doesn't agree with this bullshit, which gave me just the tiniest sliver of hope, he ends up changing his mind?

BASICALLY THIS BOOK MADE ME VERY ANGRY. GOODBYE.

Paulo Sousa says

Livro lido 5ºAbr//24º/2017

Título: Joe Speedboat

Autor: Tommy Wieringa (Holanda)

Ano de publicação: 2005

Editora: Rádio Londres

Páginas: 336

Minha classificação: ??????

Fransje, um jovem garoto da remota localidade de Lomark, passa quase um ano em coma depois de sofrer um acidente que o torna quase inválido. Não anda (a não ser na sua charanga, uma espécie de carrinho) e não fala (utiliza largamente a escrita com seu braço sadio para expressar-se e entender o mundo). Sua vida, resumida pelo humor ácido com que vê e enxerga as coisas, é entremeado com os caudalosos cadernos onde passa a descrever o que passa ao seu redor e da própria Lomark e os ensinamentos milenares do mestre samurai

Miyamoto Musashi, de quem Fransje retira a sabedoria para lidar com seu dia a dia.

Mas tudo muda quando Joe, um garoto recém chegado a Lomark, entra na vida de Fransje trazendo um alargamento de horizontes nunca pensado pelo pequeno personagem.

Narrado a partir da ótica de Fransje, sabemos que Joe é um menino engenhoso, que ocupa seu tempo fabricando pequenas bombas caseiras e o responsável pela construção do pequeno avião que levou Fransje a ver do alto tudo o que tem meticulosamente colocado em seus diários.

Este é sim um livro sobre amizade. Mas seria definir minimamente este livro que só comecei a gostar -- confesso -- lá pela metade, quando percebi que estava diante de uma obra bem mais profunda.

Por isso mesmo meu encantamento com a literatura holandesa. Desde que li Tirza (Arnon Grunberg, também publicado pela Rádio Londres) ano passado, quando Hofmeester ainda tem me tirado do sério na tentativa de compreender suas nuances, me decidi a buscar outros títulos contemporâneos holandeses. E é claro que há um grande abismo entre esses dois títulos e, portanto, muito pouco referencial de análise, mas vejamos. Se em Tirza você adentra na mente de um psicopata, em Joe Speedboat você toma parte na redescoberta da forma de viver a partir de um menino que tem sérias limitações, mas que aprende a converter sua aparente fraqueza numa força capaz de abrir horizontes antes inimagináveis.

Fransje é um personagem fascinante: sabe como contar a história de sua Lomark. No cronista Fransje você se depara com passagens como esta:

"Quando eu espiava pessoas que conhecia, elas se tornavam estranhas para mim. Criava-se certa distância e, paradoxalmente, não era a intimidade que aumentava, mas a sensação de alienação." (Pag. 189).

Ele é hábil na forma de observar, captar, compartilhar seus sentimentos, sua raiva, seu embevecimento pelo que vê, sua opinião política, o dia a dia dos moradores de Lomark, o desaparecimento inexplicável do padrasto de Joe, depois de construir por meses, um barco, seu amor silencioso pela garota PJ. Ele sabe que é um amor impossível de ser consumado, diante das suas limitações. Essa impossibilidade é lindamente e tristemente registrada no trecho abaixo:

"Não queria que eles me vissem. Subitamente, uma grande raiva me invadiu ao pensar que eu não podia ficar de pé, e que só me restava olhar para ela, raquítico e mudo, de baixo para cima. Tinha de me obrigar a não imaginar o homem que poderia ter me tornado se eu não... daquela altura em que a olharia nos olhos, quais palavras usaria para fazê-la rir da mesma maneira que Joe ou o tal idiota do escritor faziam. (...) Na presença de PJ, meu defeitos se realçavam, e eu me encolhia e encurvava mais do que já fazia normalmente." (Pag. 186-187).

Focando em Joe, Fransje se esmera. Seja no aprofundamento da sua amizade com Joe que vai da adolescência até vermos os dois já adultos, seja nas peripécias que Joe cria e sempre procura incluir Fransje, é quando seu melhor como contador se sobressai, quando ele nos ensina, mesmo que muitas vezes o faça às expensas do mestre Musashi, que basta uma mão amiga (no caso deles, um braço!) para que não se passe na vida sem de fato vivê-la. Talvez Fransje não saiba, mas eu trocaria os ensinamentos de Musashi por um daqueles diários... Ah, leiam o livro! É muito bom. E vocês saberão do que estou falando. ;-)

Natasja says

Een roman met personages die *Frans de Arm* en *De Hoer van de Eeuw* heten, heeft bij mij al een ongelooflijke streep voor.

Maar het verhaal is ook zo goed en de gevoelens zo écht; ik geloofde alles. En de schrijfstijl en ongewone karakters doen denken aan John Irving, ook al een plus...

Fransje is een 14-jarige jongen die door een ongeluk lam en stom in een rolstoel zit, en alleen zijn rechterarm en zijn geest kan gebruiken. Dat doet hij dan ook door aan horizontale geschiedschrijving te doen: hij schrijft alles op wat er rond hem gebeurt - de weg van het penseel. Armworstelen kan hij ook, en hij traint z'n rechterarm dan ook tot die bovenmenselijke proporties heeft aangenomen - de weg van het zwaard.

Een heerlijk boek over alles bereiken met bijna niets, met het weinige dat het leven je laat hebben. Ik verheug me nu al op het herlezen ervan.

Ti Tia says

Noot aan zelf: gewoon Simon en JW en mama geloven als ze een boek unaniem "heel goed" vinden. Ik haper bij het openen van elk volgend boek, want na zo'n leeservaring ligt teleurstelling op de loer.

Marc says

Normally I'm not such a great fan of 'boys books', like 'Tom Sawyer', 'Kees de Jongen' or even 'Le Grand Meaulnes', but I confess that I appreciated this one. Wieringa brings so much more than a funny coming of age-story. He draws a rather marginal, Dutch community (a small catholic village, on a river, fascist past included), but he also opens up to the wide world (Papa Africa). The great hero of the story, Joe Speedboot, keeps his mystery till the end; his appeal is that he seems to dwell in another dimension and so transcends his relatively marginal origin. Fortunately Wieringa did not make this story telling Fransje Hermans into a pitiful character; at the end Fransje knows very well how poor things are for him. And finally, the language and style of this book is constantly surprising and very imaginative; Wieringa really is a "word-artist". I only have some reservations about the female characters in this book: as in other 'boys' books they get a rather negative image.

Johanna says

Ja, ik weet het wel: ik ben te hard in mijn sterren-oordeel. Natuurlijk is het goed geschreven etc etc. Maar door mijn vooraf hooggespannen verwachtingen voor "mijn eerste Tommy Wieringa" ben ik toch een beetje teleurgesteld. Het laatste gedeelte (laten we zeggen: de laatste 20%) maakt veel goed, maar bij mij overheerst het gevoel van gemis aan uitschieters. Er blijven geen bijzondere zinnen, filosofische elementen, vernieuwende stijlfiguren en dergelijke bij mij hangen. Misschien dat ik over een aantal dagen/weken/maanden/jaren de toegevoegde waarde van deze roman ontdek, maar nu (een uur na de laatste letter) gaat dat nog niet lukken.

Ondanks de titel is Joe niet echt de hoofdfiguur. Het verhaal vertelt de “lotgevallen” van Fransje Hermans, die op zijn veertiende werd overreden door een maaidorser, daardoor een tijdje in coma heeft gelegen en de rest van zijn leven stom en zwaar gehandicapt door het leven moet. Hij heeft nog 1 arm die goed functioneert en daarmee kan hij alles neerschrijven (en later een soort minicarrière uitbouwen).

Joe Speedboot is een jongen die Fransje na zijn ontwaken ontmoet en waarmee hij een vriendschap opbouwt. Joe is niet echt een zonderling maar toch wel een apart geval: hij maakt bommen, heeft een enorme wetenschappelijke kennis, bouwt een vliegtuig, moedigt Fransje aan om zijn arm nuttig te gebruiken en gaat geen uitdaging uit de weg. Maar rond die vriendschap met Joe zijn er nog andere personen die een belangrijke rol spelen: Engel Eleveld, Christof Maandag en de beeldschone Picolien Jane (geëmigreerd uit Zuid-Afrika) waar ze alle vier een boontje voor hebben.

Het verhaal is een soort coming of age-roman: we maken de evolutie naar de volwassenheid mee, hun onderlinge conflicten, de seksuele ontluiking van de jongeren enz.

Maar waarover gaat dit boek echt? Eigenlijk laat Wieringa verschillende thema's aan bod komen en het straffe vind ik dat hij van alle thema's zowel de rooskleurige als de slechte kantjes belicht. Het belangrijkste thema is "vriendschap" (hoe melig dat ook moge klinken) maar ook hier belicht hij de slechte kantjes die aan vriendschap gekoppeld zijn zoals jaloezie en het feit dat vriendschappen ook maar een beperkte houdbaarheidsdatum (als ze na de humaniora gaan verder studeren blijft er van de vriendschap niet veel meer over). Ook het feit dat niemand echt is zoals je denkt dat die is komt aan bod. Iedereen heeft een ander beeld van een bepaalde persoon, een beeld dat danig kan wijzigen door bepaalde gebeurtenissen of uitspraken maar niemand kent een ander echt door en door.

Ik heb het alleszins graag gelezen. Wieringa gebruikt een zwierige stijl die aanzet tot verder lezen. Op bijna elke pagina zijn wel woordspelingen of grappen te vinden die het aangenaam leesvoer maken. Maar spijtig genoeg kan Wieringa dat tempo niet overal aanhouden en waren bepaalde stukken wat langdradig. En sommige uitweidingen vond ik overbodig en saai.

Al bij al wel een amusant boek, plezierig om te lezen.

Heel het boek is dus geschreven door Fransje. Leuke vondst: doordat Fransje zelf niet meer kan spreken komt hij dus nergens in het verhaal aan het woord, hij kan niet deelnemen aan de gesprekken (heel af en toe kriebelt hij iets op een blocnote maar echt dialoog voeren is dat niet).

[illegible]

???? ?????? ???? ?? ???? ??????. ?????? ?? ???? ?????? ???????? ?? ???? ?????? ?? ???? ???? ?? ?????? ??????
???? ?????? ?? ???? ????? ?????? ?? ?????????? ?? ?????? ?? ???????. ?? ?? ???? ?? "?????" ?? ?? 340 ????.
?????? ?? ???? ?????? ?????????? ???????? ?? ?????? ??????.

????? ???? ?????? ???? ?? ???? ?????? ?????? ???? ?? ?????? ?????????? ???. ?????? ?????? "?????" ?? ???? ??
?????? ??????. ??? ?? ?????????? ?? ???? ?? ?????? ?? ?? ?????? ?? ?????? ?? ???? ????!

??? ???? ?? ???? ???? ?????? ?????? ?? ?????? ?????? ?????????? ?? ?????????? ?? ?????????? ???? ?? ??????.

Eleionomae says

Een boek waar ik echt niet door heen kon komen. Ik vond het echt vreselijk geschreven en het was totaal niet mijn ding. Het is dat het verplicht was om te lezen anders had ik het nooit uitgelezen.

Sibyl says

I thought this was a wonderful novel. It's funny, sad, profound - twisting and turning in unexpected places. Reading it took me into a different country, another mind, another body. It's not a tightly-plotted, fast paced book, so may not suit readers who want unremitting narrative tension. But although it's quite downbeat about the limited opportunities available to people in a small town in Holland, we are also able to identify with the ways in which different characters do their very best to escape.

Translated fiction isn't that widely reviewed in the UK. But I felt this novel deserves a wide readership.

Vince says

This is the reason why I hate Dutch books. It's not because all Dutch authors are bad, but some of them just can't seem to write a interesting story. The stories are just too boring and narrow. This book didn't even had a clear storyline. I had to read this one for school, but if I would read this book for fun, I would probably have put it away after one or two chapters.

As the story didn't have a plot, after awhile you do kinda get to like the characters and their narrow friendship. Too bad the story didn't fill up to that.

Linda says

Recensie van De Volkskrant

Joe Speedboot: Een meteoriet dondert het dorp binnen

Tommy Wieringa beschrijft in Joe Speedboot in prachtige stijl de observaties van een invalide jongen. Een recensie.

Door Judith Janssen 14 mei 2009, 13:40

Fransje Hermans is invalide geworden toen hij als dertienjarige werd overreden door een cyclomaaier. De messen van het werktuig misten hem, maar hij belandde wel voor de rest van zijn leven in een rolstoel. Veel beweegt er niet meer aan hem, en praten lukt ook niet meer. Hij stoot onverstaanbare klanken uit, wat met slierten overmatig speeksel gepaard gaat.

Toch voert hij het woord in de nieuwe roman van Tommy Wieringa. Meer dan driehonderd pagina's lang kletst hij ons de oren van het hoofd. Zijn lichamelijke roerloosheid weerhoudt hem er niet van om zijn verbeeldingskracht ten volle te benutten. Integendeel. Met lichte toets vertelt hij over het wel en wee van zijn directe leefomgeving.

Fransje woont in Lomark, een kleine gemeenschap waarvan de sloperij van zijn vader en een asfaltbedrijf de belangrijkste pijlers zijn. De tijd lijkt er al generaties lang stil te staan. De rivier stijgt en daalt, en de familie Maandag is nog steeds de belangrijkste van het dorp. Als Fransje de ogen opent na 220 dagen in coma te hebben gelegen, valt hem iets op. Er lijkt iets onbestemds in de lucht te hangen, en in de op fluistertoon gevoerde gesprekken aan zijn ziekbed domineert steeds één naam: Joe Speedboot.

Coming-of-age

In de ambitieuze, groots opgezette coming-of-age-roman Joe Speedboot van Tommy Wieringa, die al eerder redelijk succesvol was met zijn roman Alles voor Tristan, groeit de intelligente Fransje keurig op, ondanks de vele gebreken en handicaps die hij aan zijn ongeluk heeft overgehouden. Dat hij de moed erin houdt, heeft vooral te maken met de onverschrokkenheid van de nieuweling in Lomark, Joe Speedboot.

De excentrieke Joe donderde 'als een meteoriet' het dorp binnen en is daar met dezelfde snelheid blijven rondrennen. Hij fabriceert bommen en een vliegtuig (luchtwaardig!) en maakt van een shovel een raceauto voor de rally Parijs-Dakar. Joe is gepreoccupeerd met techniek en beweging, en misschien is dat wel de reden waarom hij als een van de weinigen aandacht schenkt aan Fransje. Deze 'half mens, half wagen' beweegt zich voort met wiel, rubber en asfalt, en past dan ook in de mechanische wereld van Joe.

De beweeglijke, energieke Joe en de roerloze Fransje worden vrienden. Samen met Christof en Engel worden ze volwassen. Maar Fransje volgt een ander pad dan de rest. Christof, Engel en Joe gaan studeren en trekken weg uit het dorp. Fransjes wereld blijft klein en overzichtelijk.

Neger

Waar iedereen druk is met allerhande bezigheden heeft hij tijd genoeg. Zo gauw hij zijn rechterarm voldoende kan bewegen, begint Fransje te schrijven. Beetje bij beetje en schriftje na schriftje ontwerpt hij een uitwaaiende 'Geschiedenis van Lomark en zijn bewoners'. Fransje vertelt over Papa Afrika, de eerste 'neger' in Lomark, die in een zelfgebouwde boot terug naar Egypte vlucht; over PJ, het mooie meisje dat met haar Zuid-Afrikaanse tongval iedereen betovert; en over de familie Eleveld wier lot bepaalt dat er al generaties lang dingen op hun hoofd vallen (van Amerikaanse oorlogsbommen tot honden). Fransje is overal bij, maar altijd als buitenstaander. Zelfs als de vier vrienden samen plannen maken, spreekt hij van 'ze' en 'zij', zelden van 'wij'.

Dit afstandelijk observeren laat Wieringa ook terugkomen in zijn schrijfstijl, die simpel is maar sierlijk, met een verrassende beeldentaal die de eenvoudige Lomarkers tot exotische personages maakt. Fransjes moeder is 'bergachtig gebouwd', en als Papa Afrika de winter slecht heeft doorstaan, heeft hij 'de kleur van ongebeitst tuinmeubilair' aangenomen. Ook de seizoenswisselingen en de natuur worden prachtig beschreven. 'Toen het gras smeulde op de velden en er schapen met een zonnesteek naar het abattoir moesten voor een noodslachting (. . .), heb ik leren drinken.' Of: 'De bomen op de begraafplaats trommelden met houten vingers op de achterkant van mijn huis.'

Fransje geniet van zijn verzameling anekdotes en Lomarkse wetenswaardigheden - en wij doen dat met hem. Het is door Wieringa's verbeeldingskracht dat het dorpje werkelijk tot leven komt. Het contrast tussen de krioelende dorpsbewoners - Fransje vergelijkt hen met een nest vol muizen - en de gehandicapte jongen met zijn broze gevoelens geeft het boek een aangename dynamiek.

Observerende karakter

Er is één minpuntje, dat te maken heeft met de ontwikkeling die Fransje doormaakt en de melancholische berusting die hem uiteindelijk treft. Fransje raakt allengs 'vergroeid met zijn onbeweeglijkheid' en Joe en de Lomarkers komen steeds minder ver van hem af te staan. Dat is fijn voor Fransje, maar het doet afbreuk aan het observerende karakter van het boek. Waar Fransje op afstand blijft en slechts door de indringende aanwezigheid van zijn gebrek deelneemt aan de gebeurtenissen, is Joe Speedboot het mooist. Fransje is dan een aansprekend medium dat met zijn fantasie net dat beetje extra toevoegt aan de humoristische bezigheden van een handvol dorpsbewoners.

ba says

When I started reading, I immediately wanted to compare it to The Tin Drum, but stopped myself on the basis that there would be no guilt about WWII involved. Of course I'm an idiot.

One of the many things I liked about the story arc was that the boys met and became friends for random reason of proximity, or based on one random incident, as kids do, and stayed friends despite their personalities not because of them, as young men do.

All things seem possible at a certain age, and all of that which you go ahead and accomplish before it's proven otherwise could possibly be most of what you achieve in life. That's true of nations, towns and people.

I really liked this book. I don't feel qualified to review or really discuss it, but I liked reading it very much.

Ingrid says

Wat een bijzonder boek! Het heeft indruk gemaakt, op een speciale manier.

Elsje says

Waar moet ik in hemelsnaam beginnen? Het verhaal zal inmiddels wel zo'n beetje bekend zijn, neem ik aan. Puber die zich Joe Speedboot laat noemen komt op een spectaculaire manier met zijn familie in dorpje in de uiterwaarden wonen. In de jaren dat hij daar woont zorgt hij voor de nodige opschudding. Er zit een geramde pui, een ontploffing, een zelfgebouwd vliegtuig en een woestijntrip in een trekker in zijn vat met avonturen.

Het hele boek is geschreven vanuit het perspectief van een leeftijdsgenoot, Frans, een spastische jongen die in een rolstoel zit. Joe en Frans bouwen een soort vriendschap op, maar tegelijkertijd zijn het rivalen om de gunsten van een meisje uit het dorp. Vreemde rivalen: een spast die fantastisch kan schrijven vs een durfal met de meest waanzinnig originele ideeën...

Later worden Joe en Frans partners in crime als Frans mee gaat doen aan handdrukwedstrijden en Joe optreedt als zijn manager. Maar als Frans achter de echte naam van Joe komt, is dat een vreselijke ontgoocheling, de mysterieuze Joe is ineens een gewone jongen. Gelukkig heeft Joe dan nog een mytische tocht in petto.

Ik snap de coverfoto alleen niet: een jongen in een woestijnlandschap kan ik nog volgen, maar wat doet die sinaasappel daar nou?

Mooi boek, dat ik zonder de aanbeveling van de boekgrls vast nooit gelezen zou hebben!

Enkele ezelsoortjes die ik maakte:

'Gevaar is waar je het niet verwacht', mompelt Joe.

Het was het uur dat alles blauw wordt, metalig blauw, wanneer alle kleur zich uit de dingen terugtrekt en ze blauw en hard en donker maakt voordat ze langzaam wegzinken in duisternis.

Het was mijn droom van alziendheid - niets zou meer verborgen zijn, ik zou de Geschiedenis van Alles kunnen schrijven.

Hij was niet zozeer een buitengewone jongen, hij was een kracht die vrijkwam.

De meest mensen kopen grafrechten voor tien jaar. Daar waar jij en de eeuwigheid elkaar ontmoeten, heb je in elk geval tien jaar rust.

... en keken de mensen naar me alsof ik imbeciel was. Nu is dat sowieso het eerste wat ze denken als ze iemand in een rolstoel zien, dat hij wel niet goed bij zijn hoofd zal zijn.

In de oogkassen van Regina Ratzinger smeulde een aanklacht tegen een wereld waarin mensen verliezen waar ze het meest van houden. Ze werd een vrouw waar mensen _langs_ keken om dat niet te hoeven zien.

'Angst en overmoed', zij hij, 'dat is de motor van de geschiedenis.'

Myriam says

‘Hij was niet zozeer een buitengewone jongen, hij was een kracht die vrijkwam.’ Met de onoverwinnelijke Joe Speedboot is het ‘tot op de laatste minuut spektakel’, hoe bitter zijn lotgevallen en die van zijn vrienden uit het boerengat Lomark ook zijn. Verteller is Fransje, die door een tragisch ongeval als dertienjarige in een rolstoel is beland. Hij kan niet meer praten, maar schrijft minutieus al zijn observaties, ervaringen en bedenkingen op. ‘Joe Speedboot’ is hartverscheurend hilarisch, warm en grappig en ontroerend. Tommy Wieringa is een eersteklas verteller die in een heerlijke en originele taal dit lichtjes bizarre coming-of-age verhaal tot leven brengt. Met eenvoudige, maar wonderlijke metaforen weet hij een intensiteit te creëren die je beurtelings doet lachen en slikken. Zoals wanneer Fransje naar zijn moeder kijkt: ‘... Hoewel klein gebouwd is ze een bergachtige vrouw. Haar flanken zijn bedekt met een jurk met bloemmotief. (...) We zijn tot elkaar veroordeeld, ik, haar gekneusde vrucht en hoogstpersoonlijke ramp, en zij, die net als oude paarden het leed van de wereld op haar rug draagt. Ze wordt kleiner, van deze kant van de tafel gezien. Ik zal hier lang genoeg zijn om haar helemaal doorschijnend te zien worden en zonder protesteren van de aardbodem te zien verdwijnen...’

